

MEĐUNARODNE RAČUNOVODSTVENE RAZLIKE I NJIHOV UTICAJ NA FINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE¹⁶⁸

INTERNATIONAL ACCOUNTING DIFFERENCES AND THEIR IMPACT ON FINANCIAL REPORTING

MSc, Žarko Radenović, student doktorskih studija¹⁶⁹

Sadržaj: U ovom radu biće analiziran značaj međunarodnih računovodstvenih razlika u pogledu finansijskog izveštavanja u okviru globalnih transakcija, kako između država tako i između privrednih subjekata, koji su učesnici na tržištu. Računovodstvene razlike posmatraće se kroz prizmu faktora koji dovode do njih i koji utiču na njihovu neminovnost. Shodno tome, cilj rada je zapravo predočavanje značajnog stepena osetljivosti finansijskog izveštavanja na međunarodne računovodstvene razlike.

Ključne reči: računovodstvene razlike, finansijsko izveštavanje, međunarodni standardi

Abstract: In this paper will be analyzed the importance of international accounting differences in terms of financial reporting in the context of global transactions, both between countries and between companies, which are participants in the market. The accounting differences will be considered through the prism of the factors that lead to them, and which may affect their inevitability. Accordingly, the aim of the work is actually presenting a significant degree of sensitivity of financial reporting to international accounting differences.

Key words: accounting differences, financial reporting, international standards

1. UVOD

Globalizacija svetskog tržišta nužno je nametnula potrebu za komuniciranjem zajedničkim računovodstvenim jezikom, takozvanim poslovnim jezikom, između subjekata, u vezi s finansijskim aranžmanima raznih zemalja sveta. Poslovanje multinacionalnih kompanija na međunarodnom planu postavlja računovodstvu zadatke koji u krajnjem vidu znače harmonizaciju, kako u pogledu metodologije, tako i u pogledu prezentacije finansijskih izveštaja. Poboljšanje međunarodnih poslovnih odnosa i unapređenje komuniciranja realizuje se, između ostalog, harmonizacijom nacionalnih računovodstvenih sistema na međunarodnom planu, tj. internacionalizacijom računovodstvene prakse u vezi sa finansijskim izveštavanjem. Kvalitetno računovodstveno izveštavanje (jedinostvenim poslovnim jezikom) igra ključnu ulogu u funkcionisanju finansijskih tržišta i povećanju društvenog blagostanja. Računovodstveni standardi postaju obavezna osnova finansijskog izveštavanja. Proces globalizacije i međunarodne integracije tržišta kapitala upravo iziskuju potrebu za harmonizacijom finansijskih izveštaja raznih zemalja.

¹⁶⁸ Rad je podržan od strane Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije - projekat OI 179066.

¹⁶⁹ Ekonomski fakultet, Univerzitet u Nišu, Kralja Aleksandra Ujedinitelja 11, 18000 Niš

Obezbeđenje podataka i informacija za uporedne analize, za internacionalizaciju protoka roba i kapitala, tj. nesmetano komuniciranje svih učesnika na svetskim tržištima kapitala, je svrha standardizacije u oblasti računovodstvenog izveštavanja. Povećanje uporedivosti računovodstvenih praksi upravo se omogućuje Međunarodnim računovodstvenim standardima. Standardi kao pojam su u primeni skoro u svim oblastima tehnike, tehnologije, prirodnim naukama i njih propisuju nadležni državni organi. Što se tiče Međunarodnih računovodstvenih standarda oni su uglavnom u obliku normi ponašanja i postupaka u profesionalnom radu računovođa, da bi njihove informacije o poslovanju nekog ekonomskog subjekta bile kvalitetne za potencijalne zainteresovane korisnike tih informacija. Računovodstveni standardi u sebi uključuju i norme profesionalne etike računovođa. Međunarodni standardi ukomponovani u računovodstvo omogućuju poslovno međunarodno povezivanje sa privrednim subjektima iz drugih zemalja i umnogome olakšavaju računovodstveno komuniciranje. Njihova dosledna primena omogućava premošćavanje računovodstvenih prepreka na putu sve slobodnije internacionalne razmene roba, usluga i kapitala, kao i funkcionisanja međunarodnih finansijskih tržišta. Oblikovanje međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) predstavlja jednu od glavnih poluga za prevazilaženje problema u računovodstvenom komuniciranju između poslovnih subjekata u celom svetu. Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja čine osnovu i za sastavljanje kvalitetnih finansijskih izveštaja i za razvoj dobre računovodstvene prakse, što doprinosi boljoj harmonizaciji finansijskog izveštavanja u uslovima internacionalizacije biznisa. Uloga međunarodnih računovodstvenih standarda sastoji se u smanjenju razlika u pripremi i prezentaciji finansijskih izveštaja poslovnih subjekata pojedinih zemalja, u kontekstu otklanjanja barijera na putu međusobnog razumevanja i komuniciranja.

Žarko Rađenović rođen je 23.05.1989. godine u Leskovcu gde je i završio Gimnaziju, nakon koje je upisao 2008. godine Ekonomski fakultet, Univerziteta u Nišu. Diplomirao je 2012. godine prosečnom ocenom 9.38 na smeru finansije, bankarstvo i osiguranje, i iste godine je upisao master studije na smeru međunarodni menadžment. Master studije je završio 2013. godine prosečnom ocenom 10.00. Godine 2013., upisuje doktorske studije na smeru finansije i bankarstvo i trenutno završava drugu godinu ovih studija, takođe na Ekonomskom fakultetu u Nišu. Stipendista je Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

2. POJAM MEĐUNARODNIH RAČUNOVODSTVENIH RAZLIKA

Da bi se uklonile nedoumice oko ekonomske terminologije, međunarodni stručnjaci teže ka standardizaciji računovodstva ako ne na globalnom nivou, makar na nivou regiona s obzirom na to da često i neke političke barijere ometaju standardizaciju na međunarodnom nivou i dovode do nerazumevanja između tržišnih učesnika. Na osnovu prethodno izrečenog, proces institucionalizacije određenih računovodstvenih pojmova je uveliko počeo, naravno podstaknut računovodstvenim razlikama i problemima u praksi. Koordinator ovog procesa je Međunarodni forum za računovodstveni razvoj uz svesrdnu podršku Borda za međunarodne

računovodstvene standarde. Ove institucije se trude da zajedničkom akcijom daju odgovore na mnoga pitanja koja su se odavno izdvojila kao problematična kada su u pitanju međunarodne transakcije:

- Kako će kompanije poslovati izvan nacionalnih granica ukoliko postoje razlike prilikom prenošenja ekonomskih informacija, bitnih za donošenje poslovnih odluka?
- Kako će investicioni menadžer u Ženevi pročitati finansijske izveštaje američke kompanije i doneti odluku o isplativosti investicije?
- Kako bi nemačka kompanija prezentovala godišnji izveštaj o poslovanju na forumu ekonomista u Nju Jorku?
- Kako percipirati informacije o performansama firme koja posluje na drugom kontinentu?

Imajući u vidu zamršenu situaciju na međunarodnom planu, kompanije koje globalno posluju teže da stvore uniformni računovodstveni sistem kako bi omogućile efikasno funkcionisanje organizacije i pojednostavile internu i eksternu kontrolu. Na taj način bi se smanjila i problematika predstavljanja izveštaja u regionu, tj. delu sveta u kome posluju kako sa poreskog aspekta tako i sa pravnog i regulatornog aspekta. Za stranu kompaniju kao stranog investitora, računovodstvene neharmonizovane razlike mogu ometati i kretanje radne snage, što navodi na zaključak da računovodstvo i njegove informacije, ukoliko nisu adekvatno i prema principima i standardima obrađene, mogu predstavljati značajnu prepreku uspešnom poslovanju. Zato nije neophodno ukloniti samo jezičke barijere kako mnogi smatraju, već je neophodno ustanoviti i jedinstveni sistem merenja što se najbolje ogleda u prikazivanju profita i načinu njegovog oporezivanja koji se razlikuje od kontinenta do kontinenta. Diferencirani vrednosni računovodstveni pristup može umnogome izmeniti strukturu bilansa i podatke koji daju veliki broj racija, a disbalansu i usložnjavanju pomenute strukture doprinosi i raznolika nacionalna praksa kada je u pitanju način organizacije menadžmenta, način finansiranja kompanija i pravni oblik.

Često su vršene deskripcije mnogobrojnih bilateralnih i multilateralnih poređenja računovodstvenih praksi u raznim zemljama sa ciljem da se makar sistematizuje broj raznolikosti koje se najčešće ponavljaju, kako bi misija usaglašavanja ključnih pojmova za međunarodno poslovanje bila uspešno završena. Tako je razvijena klasifikacija termina pod nazivom „četiri fundamentalna šablona“, koji su se bazirali na redukciji finansijskih izveštaja samo na stvarno potrebne delove za međunarodne transakcije. U ova četiri šablona ulaze:

- Sistemi bazirani na švedskoj praksi, koji računovodstvene podatke koriste isključivo za unapređenje makroekonomske politike i koji imaju za cilj da usmere vladu u vođenju adekvatne nacionalne politike;
- Mikroekonomski orijentisani sistemi, kao što je holandski, koriste interne pokazatelje u firmama koji se odnose na kapital, kako bi računovodstveni sistem imao ulogu neke vrste mernog instrumenta;
- Računovodstveni sistemi koji su u upotrebi u SAD-u i Ujedinjenom Kraljevstvu razvijaju induktivno rezonovanje kod poslovanja firmi;
- Računovodstveni sistemi koji preporučuju da sve firme u državi koriste identičnu terminologiju i klasifikaciju računa za upisivanje podataka i izveštavanje. Ove uniformne sisteme usvojili su u različitim oblicima Francuska, Nemačka i Argentina.

Godine 1967., stvoren je jedan alternativni pristup usaglašavanju računovodstvenih dispariteta tako što je od strane pojedinih uglednih računovodstvenih eksperata formiran računovodstveni okvir baziran na takozvanim uticajnim sferama, koje potiču od „majki“ država. Tako su identifikovana tri modela:

- britanski model,
- američki model,
- kontinentalno- evropski model.

U ovu svrhu analizirane su isključivo zemlje koje nisu nikada imale komunističku prošlost i to njih 38, a koje se međusobno razlikuju prema 233 računovodstvenih principa i praksi izveštavanja. Radi lakšeg poređenja uglavnom su iz ovih zemalja uzimane neke veće, reprezentativne firme, pa se na osnovu njihovog izveštavanja pravila morfologija međunarodno usaglašenih, konzistentnih finansijskih izveštaja. Najviše razlika ima u izveštavanju kod Tunisa, Tajlanda, Singapura, Kenije, Filipina i Kuvajta. Komitet je sledeći date modele prilikom sagledavanja različitih sistema uočio i pet zona uticaja koje prevladavaju u svetu, i koje se mogu podeliti na:

- britansku zonu,
- francusko-špansko-portugalsku zonu,
- holandsko- nemačku zonu,
- američku zonu,
- zonu komunizma.

3. SPOLJNI FAKTORI KOJI UZROKUJU RAČUNOVODSTVENE RAZLIKE

Spoljni faktori igraju veliku ulogu u razumevanju prirode računovodstvenih principa i praksi. Proučavajući okruženje i regione u kojima se odvijaju računovodstvene operacije došlo se do otkrića petnaest elementarnih uslova od kojih zavisi karakter i funkcionisanje računovodstvenog sistema jedne zemlje i po kojima se ovi sistemi zapravo i razlikuju, što na neki način i pravi nevidljivu granicu između ekonomija u svetu. To su:

- tip privrednog sistema,
- pravni sistem,
- politički establišment,
- priroda privatnih poslovanja,
- razlike u veličini i kompleksnosti organizacije preduzeća,
- socijalna klima,
- relativna stabilnost deviznog kursa,
- sofisticiranost menadžmenta i način finansiranja preduzeća,
- stepen razvoja legislative za poslovanje preduzeća,
- specifična računovodstvena regulativa,
- stepen ekonomskog razvoja,
- šablon kretanja ekonomije,
- broj stručnjaka u preduzeću,
- procesi kontinuiranog usavršavanja postojećeg poretka.

Za sagledavanje računovodstvenih razlika bitno je još i analizirati tokove kapitala između pojedinih zemalja posebno onih koje učestvuju u transakcijama. Takođe, na formiranje nacionalnog računovodstvenog sistema utiču i ciljevi oporezivanja, kao i stopa inflacije. Međunarodni računovodstveni komitet se nadovezao na ove faktore pri čemu da je socio-ekonomska klima jedan od faktora koji u najvećem broju slučajeva utiče na pomenute razlike i da su ostali faktori po svojoj dominaciji i uticaju manje više relativni. Prema ovom Komitetu, ekonomski faktori koji su najbitniji za sagledavanje i upoređivanje koncepata računovodstva su:

- dohodak *per capita*,

- privatna potrošnja,
- struktura društvenog proizvoda,
- platni bilans zemlje,
- output poljoprivrednog sektora koji čini značajan deo bruto domaćeg proizvoda,
- prosečna stopa rasta realnog bruto nacionalnog proizvoda,
- prosečna promena deviznog kursa na godišnjem nivou u odnosu na neku top valutu ili na korpu valuta,
- prosečna godišnja promena u potrošačkim cenama.

Prvih pet ekonomskih varijabli prema Komitetu, pokazuje zapravo razlike u ekonomskoj strukturi između razvijenih zemalja i zemalja u razvoju. Zemlje u razvoju, kao i nerazvijene zemlje imaju trend pada dohotka *per capita* i stvaranja kapitala, a s druge strane povećanje GNP-a može doći jedino iz agro sektora dok su investicije više rezervisane sa razvijene zemlje. Takođe, zemlje u razvoju često imaju negativne trendove u platnom bilansu s obzirom na njihovu zavisnost od uvoza industrijske robe. Ne zalazeći dublje u matematičko- statističku analizu formula za dobijanje koeficijenata i indikatora koji pokazuju stepen međunarodnih računovodstvenih razlika, korišćenjem ortogonalne (vermax) rotacije, vektorske i faktorske multivarijantne analize, kao i korišćenjem modela korelacionih matrica iz uzorka od 38 zemalja (matrica 38 x 38), Međunarodni računovodstveni komitet uspeo je da odredi rotacioni faktor računovodstvenih razlika za 38 zemalja, podeljenih u četiri grupe (na osnovu 233 računovodstvenih principa).¹⁷⁰ Ovde je takođe korišćen i Kruskalov statistički test koji je sličan postupku za procenu standardne greške u regresionoj analizi, a koji je pokazao da zemlje sa faktorom 0,12 i manjim od 0,12 imaju povoljne uslove za premošćavanje računovodstvenih razlika (tabela 1). Zemlje su klasterisane prema faktorima u 4 računovodstvena modela pri čemu je u narednoj tabeli izračunato i odstupanje jednog modela od drugog kada su u pitanju razlike između zemalja:

- Faktor I- Model zemalja Komonvelta- Australija, Bahami, Etiopija, Fidži, Jamajka, Kenija, Novi Zeland, Singapur, Južnoafrička Republika, Trinidad i Tobago, Velika Britanija.
- Faktor II- Latino-američki model – Argentina, Bolivija, Brazil, Čile, Indija, Pakistan, Paragvaj, Peru, Urugvaj.
- Faktor III- Evropski-kontinentalni model - Belgija, Kolumbija, Francuska, Italija, Španija, Švedska, Švajcarska, Venecuela.
- Faktor IV- SAD model- Kanada, Nemačka, Japan, Meksiko, Holandija, Panama, Filipini, SAD.

Zemlja	Faktori			
	I	II	III	IV
Argentina	0,22	<u>0,77</u>	0,15	0,19
Australija	0,85	0,14	0,20	0,13
Belgija	0,31	0,27	<u>0,70</u>	0,03
Bolivija	0,17	<u>0,83</u>	0,18	0,18
Brazil	0,12	0,56	0,47	-0,16
Kanada	0,50	0,11	0,05	0,67
Čile	0,23	<u>0,66</u>	0,22	0,14
Etiopija	<u>0,45</u>	0,44	0,23	0,19

¹⁷⁰ Neophodno je naglasiti da se grupe međusobno prepliću i da faktori često variraju u zavisnosti od stepena usklađivanja razlika tokom vremena.

Francuska	0,19	0,17	<u>0,70</u>	0,06
Indija	0,46	<u>0,55</u>	0,22	0,30
Italija	0,04	0,13	<u>0,76</u>	0,19

Tabela 1: Rotacioni faktor računovodstvenih razlika za 11 zemalja¹⁷¹

Izvor: Adaptirano prema Frank, G.W., (1979) An Empirical Analysis of International Accounting Principles, Journal of Accounting Research Vol. 17 No.2

4. MEĐUNARODNE RAČUNOVODSTVENE RAZLIKE NA PRIMERU IZVEŠTAVANJA AUSTRALIJE I INDIJE

U Australiji, Australijski odbor za računovodstvene standarde odgovoran je za njihovo postavljanje i održavanje pod akronimom AASB, kako za privatni, tako i za javni sektor. S druge strane, Institut ovlašćenih računovođa Indije ili skraćeno ICAI jeste profesionalno telo proglašeno od strane parlamenta 1949. godine koje ima sličnu strukturu kao i Australijski odbor za računovodstvene standarde. Godine 1977., 21. aprila, ICAI se obratio Međunarodnom odboru za računovodstvene standarde u cilju formulisanja i ispravnog sprovođenja računovodstvenih standarda na svojoj teritoriji. Australija ima 41 računovodstveni standard od kojih su skoro svi usklađeni sa međunarodnim konvencijama. S obzirom na to da svaka država ima svoje specifičnosti kada su u pitanju privredni uslovi i socijalna struktura ovi australijski računovodstveni standardi zadržali su u nekim delovima osobine po kojima su karakteristični. To se pre svega odnosi na sledeće standarde:

- AASB 1004- Doprinosi
- AASB 1023- Opšti ugovori o osiguranju
- AASB 1031- Materijal
- AASB 1038- Ugovori o životnom osiguranju
- AASB 1039- Finansijski izveštaji
- AASB 1046- Odgovornost za obelodanjivanje podataka
- AASB 1048- Interpretacija i implementacija standarda.

Za razliku od Australije koja je većinu svojih standarda uskladila sa međunarodnim, u funkciji lakšeg obavljanja transakcija, indijski standardi se izdvajaju po svojim osobinama i njihovo usaglašavanje sa internacionalnim je proces koji ne nailazi na odobravanje stanovništva i političkog, vrha tako da to pravi dosta problema prilikom sklapanja poslovanja sa kompanijama koje imaju drugačije finansijske izveštaje. Često je uslov da strane kompanije moraju da prihvate indijske zakone izveštavanja ukoliko žele da sarađuju:

- Australija: AASB 3- Poslovne kombinacije/ Indija: AS 14- Računovodstvo spajanja- Poslovna kombinacija je prema Australijskom odboru za računovodstvene standarde definisana kao razdvajanje postojećih entiteta ili ulazak jednog entiteta u drugi koji se prikazuje u izveštaju. Takođe definicija se odnosi i na formu zajedničkih ulaganja. Prema ovom australijskom standardu neophodno je koristiti metod kupovine prilikom obračuna u finansijskim izveštajima. U slučaju Indije ona se fokusira na interesni metod vrednovanja. Takođe Indija u situacijama kao što su akvizicije i konsolidacije preduzeća, *goodwill* vrednuje svake godine bez obzira na vek trajanja preduzeća, i amortizacioni period ne sme preći 10 godina. U Australiji *goodwill* nema amortizaciju ali se ipak iskazuje prilikom izveštavanja.

¹⁷¹ Podvučene vrednosti pokazuju najveće vrednosti faktora u okviru date grupe.

- Australija: AASB 5- Vanbilansna aktiva (za prodaju i neke poslovne operacije)/ Indija: Nejasan standard- Cilj AASB 5 standarda jeste da specificira računovodstveni obračun vanbilansne aktive i način prezentacije poslovnih operacija koje su vezane za vanbilansnu aktivu. U Indiji ne postoji eksplicitno definisan standard o ovom pitanju. Razlog odsustva ovog standarda i njegovog preciznog definisanja jeste taj što se sve pozitivne i negativne stvari u vezi s aktivom beleže u okviru jedne pozicije - fiksna aktiva. U bilansu stanja australijskog računovodstva fiksna aktiva se posebno prikazuje, dok kod Indije to nije slučaj.
- Australija: AASB 6 Eksploatacija i vrednovanje mineralnih resursa/ Indija: Nejasan standard- Služi kao pomoćni alat kompanijama za procenu vrednosti aktive na polju mineralnih resursa i povezan je sa standardom AASB 136 pod nazivom Obezvređivanje imovine, ukoliko je vrednost mineralnih resursa opala ili su lošeg kvaliteta. U Indiji kompanije nemaju ovu stavku pa se njihovi finansijski izveštaji pripremaju isto kao i za ostale biznise.
- Australija: AASB 7 Finansijski instrumenti/ Indija: Standard nije razvijen- Ovaj australijski standard je ekvivalentan Međunarodnom računovodstvenom standardu broj 7 koji se isto odnosi na finansijske instrumente i njihovo prikazivanje. Cilj ovog standarda jeste vrednovanje finansijske aktive, obaveza i instrumenata tržišta kapitala, kao i prezentovanje njihovog rizičnog profila kako bi eksterni korisnici mogli da procene finansijsku poziciju, performanse i novčane tokove u kompaniji. Politika liberalizacije i rasta na internacionalnom tržištu kapitala, kroz globalizaciju, generisala je potrebu za dobrom korporativnom regulativom i u Australiji i u Indiji. Informacije finansijskog izveštavanja mogu biti dobar regulativni alat, u smislu informisanja samih stejkholdera koji na taj način procenjuju rad menadžmenta i sposobnost kompanije da realizuje investicione projekte. Indija tek razvija ovaj standard i pokušava da ga unificira na nivou cele zemlje s obzirom da se dosadašnja praksa prezentovanja finansijskih instrumenata bazirala na individualnoj proceni.
- Australija: AASB 101 Prezentacija finansijskih izveštaja/ Indija: AS 1 Obelodanjivanje računovodstvene politike- AASB 101 specificira preporuke samog prezentovanja finansijskih izveštaja kao i smernice za oblikovanje strukture ovih izveštaja. Ovaj standard takođe ima i analitičku funkciju koja nastoji da poduči kompanije kako da upoređuju svoje finansijske izveštaje sa finansijskim izveštajima iz svoje grane. Standard AASB 101 bazira se na konzistentnosti, materijalnosti i agregaciji kako bi finansijski izveštaji zadržali svoju tačnost i preciznost. U Indiji ovaj standard više promovise računovodstvene politike koje su na neki način podloga za pravljenje finansijskih izveštaja i on se manje bavi načinom prezentacije i izrade samog izveštaja.
- Australija: AASB 138 Nematerijalna ulaganja/ Indija: AS 8 Računovodstveno sagledavanje pozicije Istraživanje i razvoj- Indijski standard AS 8 bavi se proračunom ukupnih troškova koji idu na istraživanje i razvoj i njihovim načinom prikaza u bilansu uspeha na kraju godine. Takođe, određeni troškovi koji se ne javljaju u kontinuitetu se čak evidentiraju i u bilansu stanja u okviru pozicije *Razni rashodi*. S druge strane, AASB 138 u Australiji sve troškove istraživanja tretira isključivo u okviru pozicije *Troškovi*, dok se troškovi oko razvoja posmatraju kao neka vrsta budućeg dohotka, s obzirom da se smatra da razvoj sam po sebi ne može prouzrokovati negativne efekte.
- Australija: AASB 129 Finansijsko izveštavanje u uslovima hiperinflacije/ Indija: Standard ne postoji- AASB 129 ističe da se hiperinflatorno izveštavanje vrši isključivo u skladu sa ponašanjem i kretanjem domaće valute ali uz sagledavanje i uvažavanje opšte, političke i ekonomske situacije zemlje. Iako Australija sama po sebi nije

hiperinflatorna ekonomija ovaj standard je važan zbog toga što pomaže u sagledavanju efekata inflacije i gubitka kupovne moći na onim teritorijama koje pripadaju Australiji ili na kojima je neki australijski poslovni entitet investirao. U Indiji standard nije razvijen.

- Australija: AASB 141 Poljoprivreda/ Indija: Standard u procesu razvoja- AASB 141 daje osnovne smernice kompanijama iz poljoprivrednog sektora kako da formiraju i prezentuju svoje finansijske izveštaje. U Indiji standard je tek u razvoju s obzirom na to da je dohodak od poljoprivrednih aktivnosti oslobođen poreza. Neki farmeri su generalno oslobođeni vođenja knjiga. Međutim, ICAI smatra da oslobađanjem od poreza poljoprivrednici podstiču druge grane na poresku evaziju s obzirom da se javlja jedna vrsta ljubomore. Zato je ICAI preporučio vladi da se oporezuje svaka poljoprivredna aktivnost koja generiše dohodak od 50.000 rupija i veći (oko 1.070 američkih dolara) što još nije usvojeno.

5. ZAKLJUČAK

Pored brojnih političkih, socijalnih, ekonomskih, religijskih, zakonodavnih i ostalih barijera finansijsko izveštavanje se susreće i sa sukobom interesa različitih stejkholdera koji koriste njegove informacije. Zato je važno da se na globalnom nivou donese jedan radni okvir koji će svi poštovati koliko je to moguće, ali naravno uz uvažavanje specifičnosti regiona u kojima se posluje, osobenosti samih transakcija i mentaliteta naroda koji je jako bitan prilikom sastavljanja standarda i načina njihovog implementiranja. Da bi se razlike i njihov negativan uticaj na troškove finansijskog izveštavanja na vreme uklonile, i da bi informacije u međunarodnim okvirima dale ispravnu sliku o poslovanju nekog ekonomskog entiteta, neophodna je kontinuirana evaluacija performansi finansijskog izveštavanja u pogledu njegovih rezultata i naporan rad na ispravljanju nedostataka koji mogu i nesvesno navesti stručnjake ili investitore na pogrešne zaključke prilikom donošenja odluka u turbulentnom međunarodnom okruženju.

Istinit i fer prikaz finansijskog poslovanja koji podrazumeva izbor adekvatnog načina procenjivanja bilansnih pozicija, adekvatnih računovodstvenih politika, koji će doprineti njihovom realnom iskazivanju, je u stvari osnovni cilj Međunarodnih računovodstvenih standarda. Proces standardizacije je neminovan, prvenstveno jer podstiče objektivno finansijsko izveštavanje u savremenom poslovnom svetu, koje se najbolje postiže doslednom primenom Međunarodnih računovodstvenih standarda. U praksi finansijskog izveštavanja dosledna njihova primena, bi trebalo da je u funkciji neprestanog poboljšanja kvaliteta informacionog opsluživanja međunarodnog tržišta kapitala, s ciljem povećanja efikasnosti rada, rasta i razvoja.

REFERENCES

- [1] Afterman, A.B., (1995) International Accounting, Financial Reporting and Analysis, Warren, Gorham & Lamont, New York, str. C1-17, C1- 22
- [2] Alexander, D., Archer, S., (2001), The European Accounting Guide, 4nd edition, Aspen Publishers, New York
- [3] Alford, A., Jones, J., Lefwich, R., Zmijewski, M., (1993) 'Relative Informativness of Accounting Disclosures in Different Countries', Journal of Accounting Research, Vol. 31, str. 183-223

- [4] Ali, A., Hwang, L., (1998) 'Country – Specific Factors Related to Financial Reporting and the Value Relevance of Accounting Data', Working paper (University of Arizona and CUNY- Baruch College)
- [5] Frank, G.W., (1979) An Empirical Analysis of International Accounting Principles, Journal of Accounting Research Vol. 17 No.2
- [6] Goldberg, S., Grant, R., Stovall, D., (2006) "Are we closer to global accounting standards?", The Journal of Corporate Accounting & Finance, str.35-41.
- [7] Grossman, A., Murphy- Smith, L., Tervo, W., (2012) „Measuring the impact of International financial reporting standards on market performance of publicly traded companies“, Working Paper, <https://ssrn.com/abstract=2113715>
- [8] Kee- Hong, B., Hongping, T., Welker, M., (2008) International GAAP Differences: The Impact of Foreign Analysts, Vol. 83, No. 3, Queen's University, str.593- 628
- [9] Nas, A., (2000) Differences between Turkish Accounting Regulations and International Accounting Standards, Istanbul